

Sveučilište u Zagrebu
Akademija likovnih umjetnosti

Nevena Petra Piližota
In statu nascendi (U stanju nastajanja)

Zagreb, 2009.

Ovaj rad izrađen je na Slikarskom odsjeku Akademije likovnih umjetnosti pod vodstvom redovnog profesora Zlatka Kauzlarića i predan je na natječaj za dodjelu Rektorove nagrade u akademskoj godini 2008/09.

Sadržaj rada:

1. Uvod	1
2. Obrazloženje	4
2.1. Dnevnik	4
2.2. Slika	20
3. Sažetak rada	51
4. Summary	52

* Osim navedenog, prilažem cd sa fotografijama pojedinih stranica dnevnika, izložbi održanih u Galeriji Nova i Galeriji SC, fotografije crteža i slika koje su bile priprema u nastanku konačne slike projekta, fotografije crteža i same slike, program i katalog Test9! Festivala (originalni primjerak i u pdf formatu), te preporuku profesora Zlatka Kauzlarića.

1. Uvod

U projektu *In statu nascendi (U stanju nastajanja)* ideju subjektivne rekonstrukcije objektivnih tvorevina nastojala bih razviti u više faza: kao što se čovjekova sposobnost formiranja ideje o samome sebi i okolini odvija u više faza. Zapravo, u cijelom istraživanju najvažnija jest *kvaliteta predodžbe* koja bi trebala uslijediti na samom kraju. Polazište jest trijada analize različitih termina (informacije, konzumerizma, reklama...), "miksture" intervencije s novinama (i crtaćim i slikarskim materijalom), te slika. Radilo bi se o višefaznom prelijevanju fragmenata jednog elementa trijade na drugi, drugog na treći.

Termini s kojima sam se imala prilike susretati na predavanjima od 2007. godine odigrali su važnu ulogu u usmjeravanju vlastitog umjetničkog razvoja. Uočila sam isprepletenost socioloških zbivanja sa višedimenzioniranoj stvarnosti; nužnost seciranja istih radi boljeg razumijevanja pojava koje nas okružuju, a koje nisu direktno povezane sa umjetnošću. Ipak, u konačnici ti isti događaji i pojave postaju osnovna baza piramide umjetničkog djelovanja i razvijanja. Takve analize samo su pridonijele obuhvatnijem razumijevanju situacija koje su i ranije privlačile moju pozornost. U središtu zanimanja postavljam pojam informacije koji možemo percipirati u više dimenzija.

Po nauci 19. stoljeća, objektivna stvarnost konstruirana je od "*materije, kretanja, prostora i vremena*".¹ Naknadno se pokazalo da je takvu sliku potrebno nadopuniti i informacijom kao kategorijom koja je bila prisutna u međuljudskim interakcijama, ali ne kao element uključen u upotrebu nauke. U najopćenitijem smislu, informacija² znači *obavijest koju pružaju sredstva javnog priopćavanja*, informacija zamjenjuje određeni sadržaj...Kada bismo težište analize stavili na

1 E. Pusić; *Nauka o upravi*, ŠK, Zagreb, str. 107.

2 Informacija se može promatrati kao sintaktički, semantički, pragmatički i estetski oblik, sredstvo komuniciranja. " U sintaktičkom sadržaju ne uzima se značenje i uporabljivost informacije. To znači da je sintaktički oblik informacije najniža razina, uvijek prisutan u procesu prijenosa informacije u sustavu i između komunikacijskih sustava. Semantički sadržaj informacije omogućuje prijatelju da otkrije značenje informacije...Može se reći da je estetski sadržaj informacije mjera optimalnosti odnosa određenosti i predvidljivosti." Jelušić, Frane; *Informacije i komunikacije*, Zagreb, 1998., str. 4.

konstrukcije kao produkt povezanosti ljudi i sredstava u procesu komuniciranja, neizbježno bi bilo spomenuti komunikacijski sustav kao "relativno trajne strukture povezanosti ljudi i sredstava u procesu razmjene informacija u upravnoj organizaciji te između organizacija i okoline"³. Elementi komunikacijskog sustava su "davatelj informacije (inicijator), primatelj informacije (adresat), sadržaj informacije, sredstva komunikacije pomoću kojih se informacija prenosi, te tijekom komunikacije"⁴.

"Informacija je *podatak, fotografija, crtež, film, izvješće, akt, tablica, grafikon, nacrt ili drugi prilog, koji posjeduju, raspolazu ili nadziru tijela javne vlasti, bez obzira na to je li pohranjena na nekom dokumentu ili nije, te bez obzira na izvor, vrijeme nastanka, mjesto pohranjivanja, na način saznavanja, na to po čijem je nalogu, u čije ime i za čiji račun pohranjena ili drugo svojstvo informacije.*"⁵

Spomenute definicije i obrazloženja termina informacije poslužili su mi kao smjernica u daljnjem istraživanju. Pitanje koje sam si postavljala jest povezanost informacije s napretkom individue i društva, gledano i s kulturnog aspekta. Sam konzumerizam, nastanak novih brendova (njihovo jačanje), formiranje novog potrošačkog društva, fenomeni su koji vode postavljanju pitanja u kojem omjeru je u takvim zbivanjima zastupljena sama umjetnost? Poprima li ona sasvim *nove oblike* ili se radi o svojevrsnom integriranju njezinih vrijednosti u cjelinu koja se u bitnome odvaja od prvotnog stanja? Nailazim na niz pitanja pri čemu vrijeme postaje relevantan čimbenik koji pomaže u saznavanju odgovora na ista. U takvom procesu najvažnijim postaje spoznavanje vlastitog *identiteta* u moru događaja, novosti, promjena. U kojem smislu konzumerizam, osim posljedica poput ekonomskog razvitka, poboljšanja životnog standarda i slično, utječe na oblikovanje pojedinca kao recipijenta kojemu je u konačnici cijela ta "kompozicija" i namijenjena?

Na koji način je moguće kvalitetno apsorbirati ponuđene informacije, reducirati one manje potrebne, saznati kako potencijalnu iracionalnost potkovanu konzumerističkim "rajom" izbjeći u

3 E. Pusić; *Nauka o javnoj upravi*, ŠK, Zagreb, str. 312.

4 Ibid.

5 *Zakon o pravu na pristup informacijama, čl. 3. stavak 1. točka 3.*

najvećoj mogućoj mjeri, a uz sve to, po mogućnosti, i dalje postati i ostati građanin svijeta koji će u punoj mjeri uživati sve blagodati koje su mu ponuđene, ali i paralelno s tim svijetu nuditi svoje vlastite?

*"Činjenica je, odnosno strukturna posljedica, da čovjek kada se suoči s mišlju o simboličkom poretku, biva u to uvučen svim svojim bićem i postaje njegovim proizvodom, ne kao "čovjek" već kao **SUBJEKT**"⁶.*

Naziv rada *U stanju nastajanja* ima za cilj naglasak staviti na *vrijeme* kao nužni faktor u vrijednosnom nijansiranju projekta. Ono doprinosi oblikovanju subjekta koji egzistira i mijenja se s njim, ono postaje "saveznikom" u ostvarenju prvotne vizije, element koji nužno prati sam čin posvećenja onomu što se radi. Ovaj projekt započeo je u prosincu 2007. godine: faza koju Vam prikazujem obuhvaća period koji je u cijelom obujmu popraćen dnevničkom intervencijom (koja se trenutno sastoji od oko 350 stranica dnevnika). Latinski nazivi tek su dodatni odabir kojim takvom jeziku u vlastitom radu dajem dimenziju veću od one koju ima na primjer engleski jezik. Razlog odabiru jest što je unatoč povijesnim "nesavršenostima" u kojima se oblikovao, latinski jezik postao osnova državnih, društvenih tvorevina, jezični okvir unutar kojeg su konkretno oblikovane ideje o vrijednostima koje ne poznaju temporalne granice. Ipak, primarnu ulogu u procesu dajem hrvatskom jeziku koji nužno u sebi sadrži naznaku sadašnjice te je svojevrsni *pečat trenutka* kojeg proživljavam i identiteta koji želimo sačuvati.

Korak koji je slijedio nakon teoretskog procesuiranja, analiziranja problematike, bio je sadržan u dnevničkom obliku kojim sam spojila informaciju (novinski članak), crtaći materijal (bijeke listove papira), crvenu, plavu i žutu boju (nanesene kemijskim olovkama, akrilnom bojom) i slično. Takva intervencija poslužila je kao most prema slici kao trećoj fazi istraživanja, koja bi u sebi obuhvatila reduciranu varijantu spoznaja o nekim problematikama konzumerizma, smještenu u drugi plan radi primarnog naglašavanja karaktera, individualnosti kolega koji su dio kompozicije (opširnije *infra*).

6 Damisch, Hubert; *Podrijetlo perspektive*, IPU, Zagreb, 2006., str. 39.

2. Obrazloženje

2.1. Dnevnik

Od prosinca 2007. godine kao "neutralni" promatrač iz novinskih medija redovito prikupljam članke koji se tiču procesa stabilizacije i pridruživanja Republike Hrvatske u europske integracije, problema svjetske krize, kulturnih promjena i slično. Dakle, u pitanju je široki raspon tema; dnevnik "gradim" u tri sloja: prvi bi bio bijeli papir formata 21cmx28cm (koji sama određujem, neovisno o veličini A4 formata, a predstavljao bi oblik one barem u početku postojeće *tabulae rasae* pojedinca koji tek počinje "spoznavati" stvarne, apstraktne, nadindividualne strukture oko njega), drugi se sastoji od članaka kao intervencije koja podrazumijeva fizički kontakt individue s nadindividualnom formom te treći sloj konačnog "reagiranja" te iste individue. Takva intervencija sastojala bi se od upotrebe crvene, plave i žute kemijske olovke, flomastera, akrilne boje... Plava označava formalne geste putem plavog pečata, crvena podrazumijeva *trag* individue, njezina razmišljanja ili kontakt sa teorijskim materijalom. Crvenim markerom simuliram i „vađenje iz konteksta“ tuđih izjava, s čime smo često upoznati (barem posredno), što zna voditi ka pogrešnom razumijevanju i zaključku o prisutnosti neprofesionalizma na štetu zloupotrebljivanih. U nekim slučajevima koristila sam se citatima Foucaulta i drugih poznatih ličnosti (svjesna trenutne osobne nemogućnosti potpunog razumijevanja istih) da bih izrazila brojne geste pojedinaca u javnosti kojima idu na svoju štetu, dokazujući slobodu da se koriste tuđim idejama, u sasvim neprikladnim situacijama, na neprikladan, površan način, pri čemu je rezultat sloboda na štetu tuđe egzistencije. Naravno, takve situacije označavam navodnim znakovima, dok u drugom slučaju primjene crvene boje na bijeloj podlozi zapisujem vlastite čestice ideja i viđenja okoline, sumnje i sve ono što smatram da se u danom trenutku, barem s osobnog gledišta, ne bi trebalo zaboraviti. Takve ideje uspoređujem sa grafitima na javnim prostorima koji, paralelno s „gledištima u novinskom mediju“ podrazumijevaju sugeriranja drugog djelića građanstva motivirana mladenačkim ili nekim drugim pobudama.

Povremeni zapisi latinskih izreka žutom kemijskom olovkom beznadan su pokušaj uravnoteženja različitih gledišta originarnim, kroz dugi niz stoljeća afirmiranim kapljicama životne mudrosti koje odolijevaju „zubu“ vremena i služe nam kao nada da prave **vrijednosti** ipak postoje i bivaju očuvane. Gledano u konačnici, šarenilo boja na bijeloj dnevničkoj podlozi odraz je *složenosti percepcija, informacijske zbunjenosti individue* koja u krajnoj varijanti rezultira slabošću iste, unatoč prividu da postoji mogućnost kontrole.

Prethodno spomenuta koloristička trijada na toj istoj podlozi značit će **razvojni slijed**, proces kojem je podvrgnuta svaka individua. Sama *informacijska "zasićenost"* individue na kraju može voditi i prema njenom konstruktivnom oblikovanju; takvo oblikovanje ovisit će prije svega o spremnosti te iste individue da adekvatno apsorbira informacije (ili da to barem pokuša jer je prilično teško povući razdjelnicu između crnog i bijelog i "odabrati" nečiju varijantu istine koja bi, opet po našem gledištu, trebala biti "istinitija").

08 -07- 2008

Inflacija će brzo nestati

Bečki institut: U svijetu se ne očekuje novi cjenovni šok, pa će inflacija u srednjoj i istočnoj Europi biti tek prolaznog karaktera

Procjene BDP-a i inflacije do 2010. godine

	BDP			Izvor: WIIW	INFLACIJA		
	2008.	2009.	2010.		2008.	2009.	2010.
Češka	4,7	5,0	5,0		6	2,8	2,5
Mađarska	2,5	3,4	4,3		6,6	3,8	3,0
Poljska	5,5	5,3	5		4	3	2,6
Slovačka	7,5	6,0	6,0		3,8	3,5	3,5
Slovenija	4,3	4,3	4,8		6	5	3,5
Bugarska	6	6	6,2		12	8	5
Rumunjska	6,5	5	6		8	7	5
Estonija	0,5	2	4		11	8	7
Latvija	2,5	1	4		17	14	10
Litva	6,0	5,5	5		11	9	10
Hrvatska	4,2	4,5	5		5,5	4	3,5

27-10-2008

Kriza opravdava mjere

Kriza situacija s bankama u Europskoj uniji zapravo je obrazac koji pokazuje kako i u kojim okvirima funkcionira sustav državnih potpora

Lada Stipić-Niseteo
niseo.lada@skynet.be

Priznajemo probleme i potrebu za spašavanjem. Toga će i dalje biti, no najbitnije je održati ravnopravnost svih na unutarnjem tržištu. Stoga će se sve legitime intervencije država članica usklađivati s odredbama o državnim potporama - tako otprilike glasi zaključak ministara financija EU27 nakon prošlog, redovitog sastanka Ecofina. Ecofin je usvojio principe okvira u kojima je moguće izdati jamstva i razne vrste potpora financijskim institucijama, opredijelivši se pritom za manje od dva zla. Ples na granici između poslovanja prema slovu Sporazuma i njegovog kršenja događa se uz uvjete da sve intervencije budu pravodobne - dakle brze - i da su privremene. Države članice spašavajući svoje banke u svakom trenutku moraju imati na umu interese poreznih obveznika, a dioničari moraju snositi teret troškova. Osim toga, države članice, kad su se već dogovorile o 2000 milijardi eura podrške financijskim institucijama, imaju pravo izjašnjavati se o kvaliteti rada poslovdstava.

Zaustavljanje domino efekta

Po svaku cijenu treba izbjeći širenje krizne situacije na druge zemlje, smatraju u Ecofinu. Upravni odbori institucija u problemima nemaju pravo na debele otpremnine (prvi odlasci s javnim odricanjem od otpremni na glasno su popraćeni u medijima) i konačno, najvažnije, moraju se zaštititi interesi svih sudionika u

tržišnom natjecanju, posebice u okvirima Direktive o državnim potporama.

Brza intervencija s visokim iznosima jamstava bila je nužna jer je kriza ugrozila čitav sustav zaprijetivši domino efektom, i države su morale hitno izglasovati mjere kojima bi očuvale financijski sustav. Europska je komisija (EK) na svaki nacionalni plan doslovno preko noći davala prvo okvirnu ocjenu o tome uklapa li se on u principe odobravanja državnih potpora, a potom, isto tako brzo, sla-

zvoljene su u slučaju ozbiljnih poremećaja u gospodarstvu države članice, dakle u okolnostima koje opravdavaju iznimne mjere poput hitnih strukturalnih intervencija, zaštite kreditora ili mjera spašavanja koje mogu trajati dulje od šest mjeseci i moraju biti proporcionalne situaciji za koju su namijenjene.

Jednaka prava

Jamstvene sheme problematičnim financijskim institucijama otvaraju i opasnu mogućnost da se

Princip nediskriminacije se podrazumijeva - pravo na pomoć imaju svi. Kad je riječ o razmjeru jamstava, princip je takav da moraju biti legitime i krojene prema ozbiljnosti krizne situacije. Opravdanje za mjeru je i nastojanje da se održi posudivanje novca između banaka i time sačuva međusobno povjerenje. EK je upozorio da će se posebno zabaviti duljinom trajanja svih mjera te da će one biti podvrgnute redovnoj šestomjesečnoj reviziji. Bitna je značajka pa-

ki paket mjera sadrži i elemente kojima će se izbjeći bilo kakvi poremećaji kompetitivnosti na tržištu - želi se izbjeći da spašavanje jedne banke stvori probleme drugoj. EK traži da se ograniči reklamiranje usluga institucija koje su dobile državna jamstva i da se spriječi mogućnost da one na bilo koji drugi način iskoriste ta jamstva za svoju tržišnu promociju. U suprotnom, nije isključeno oduzimanje jamstva i povrat pomoći.

Nakon što država uskoči s paketom pomoći,

Spašavajući svoje banke države članice moraju na umu držati interese poreznih obveznika, a dioničari moraju snositi teret troškova. Osim toga, države članice imaju pravo izjašnjavati se o kvaliteti rada poslovdstava

la završnu ocjenu. Vlade su također krojile mjere u koordinaciji s EK-om, neke su ih drastično mijenjale, poput Irske, koja je prva počela intervenciju i pri tome pobrala žestoke kritike drugih članica, pogotovu Njemačke, da bi se sve smirilo kada je irski ministar financija prihvatio sugestije EK-a po kojima su se jamstva irske države lako uklopila u direktivu o državnim potporama.

Državne potpore uvijek su bile vruć kumpir - što upravo doživljava Hrvatska pokušavajući prekinuti ovisnost brodogradnje o proračunu. Do-

pomaganjem jednoj instituciji ostale dovedu u neravnopravan položaj. Stoga shema, kako ističe EK u kriterijima za državne potpore, mora biti objektivna. Objektivnost znači da valja u obzir uzeti ulogu banke kojoj je osiguran pojas za spašavanje u cijelom sustavu, ali da se istodobno izbjegniju negativni efekti na susjedna tržišta ili na sveukupno unutarnje tržište.

keta za povrat povjerenja u financijske institucije baš njegova privremenost. Iako se ističe da mogu biti na snazi "dok traje kriza", preporučljivo je unijeti što je moguće kraće rokove, stav je EK-a.

Nadalje, državne potpore koje se odobravaju institucijama u problemima moraju biti dokazani minimum (EK koristi opis "striktni"). Od država članica se očekuje da sva-

tijekom idućih šest mjeseci institucija u problemima mora izaći ili s primjerenim planom restrukturiranja - ili s likvidacijom. EK je najavio da će dubinski provjeravati svaki takav slučaj - što je i počeo činiti, potvrdivši aranžmane postignute u preuzimanju nekoliko prvih žrtava bankarske krize - njemačkih, danskih, belgijskih, nizozemskih, engleskih i francuskih banaka. ■

Upravljanje rizicima postaje sve bitnija stavka na financijskom tržištu, a upravo je premala briga o tome izazvala i posljednju veliku krizu

vanja kao što su derivati, to će i upravljanje rizicima biti složenije – kaže voditeljica interne kontrole u Erste vrijednosnicama Durbavka Radovanić i dodaje da će kućama koje su “naslonjene” na ili unutar banaka čiji je vlasnik stranac prilagodba sigurno biti lakša, nego privatnim brokerskim kućama u zemlji zbog toga što su strane banke cijeli ovaj proces koji nas tek čeka već prošle prije godinu dana.

Ulagачi će na tržištu ubuduće biti osigurani, a investicijske kuće će morat izdvajati novac ovisno o broju klijenata. Taj će novac biti nepovratan.

Ništa manje zahtjevniji zakon po pitanju upravljanja rizicima i troškovima koje on nosi nije onaj o kreditnim institucijama. A koji će opet najveće proble-

me stvarati nekim manjim bankama. Zato će sigurno manje banke, smatraju stručnjaci, ubuduće bježati od univerzalnosti u poslovanju i fokusirati se na određeni segment, kako bi smanjile rizik, pa tako i troškove upravljanja rizicima. Ili će i za njih nastupiti novi val konsolidacije.

Viceguverner HNB-a Davor Holjevac kaže da opstanak malih banaka ovisi o pripremi njihovih uprava. No, bez obzira, nastavlja, treba imati na umu kompleksnost upravljanja rizicima te potrebu novih zaposlenika poput internih kontrolora, compliance...

Svaka od 23 male banke danas imaju tržišni udjel manji od jedan posto, pa će one morati razmišljati što će raditi u budućnosti, hoće li udruživati u poolove, dijeliti specijalistička struke,

pa jedan drugome dati na outsourcing, ili će se spajati. No, ne samo zbog zakona, nego i kretanja na tržištu – zaključuje Holjevac. Zoran Sikora, izvršni direktor sektora upravljanja rizicima u HPB-u kaže da ZOKI traži od odgovornih

Od sada će u NO banaka morati sjediti i jedan neovisni stručnjak

ljudi razumijevanje rizičnih profila institucije i da u skladu s tim ustroje odgovarajući sustav upravljanja rizicima. Neophodnim smatra da banka u svakom trenutku ima kapital koji je adekvatan njenom rizičnom profilu.

Gleda li se samo sadašnja kriza i gubici koje su banke pretrpjele, vidljivo je da oni nisu nastali kao posljedica samo jedne vrste rizika. Najčešće je prvi okidač nešto što karakteriziramo kao operativni rizik – tvrdi Sikora, a upravo se tom vrstom rizika puno bavi novi zakon i podzakonska regulativa. Riječ je, primjerice, o greškama vezanim za krive obračune, duple radnje, neadekvatno ponašanje u određenom trenutku... – navodi Holjevac.

Novi zakon predviđa i veću odgovornost uprave, a koja će se pratiti na nešto drukčiji način nego u sadašnjem zakonu o bankama.

– Dvije su stepenice u sankcijama, pa se neće kao u zakonu o bankama uprava odmah kažnjavati, nego bi se problemi početno rješavali sporazumom – izme-

đu uprave i supervizora s dogovorom da će se stvari popraviti za neko vrijeme. Jer cilj je smanjenje rizika. Zato je odgovornost uprave veća – jer će morati više znati, imat će dvije mogućnosti, a u trenutku kada sporazum ne izvrši ili će količina grešaka biti velika tada ulazi u drugu kategoriju prekršajne prijave. Minusi će se brojiti upravi u svakoj banci jer ako se nešto krivo radi u jednoj banci, pa drugoj, onda to mora biti evidentirano. Mislim da je to dobro i da na taj način uprave neće biti samo izvršitelji direktiva koji dolaze tko zna od kuda, a što je bio slučaj – kaže Holjevac.

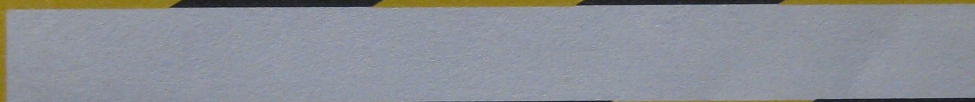
Od sada će u NO banaka, prema preporuci EK, iako uz prvotno protivljenje nekih banaka sa stranim vlasnicima, morati sjediti i jedan neovisan stručnjak.

Slika 4: Galerija Nova (lipanj 2008.)

Novine Galerije Nova #16

lipanj 2008 • Zagreb • cijena besplatna

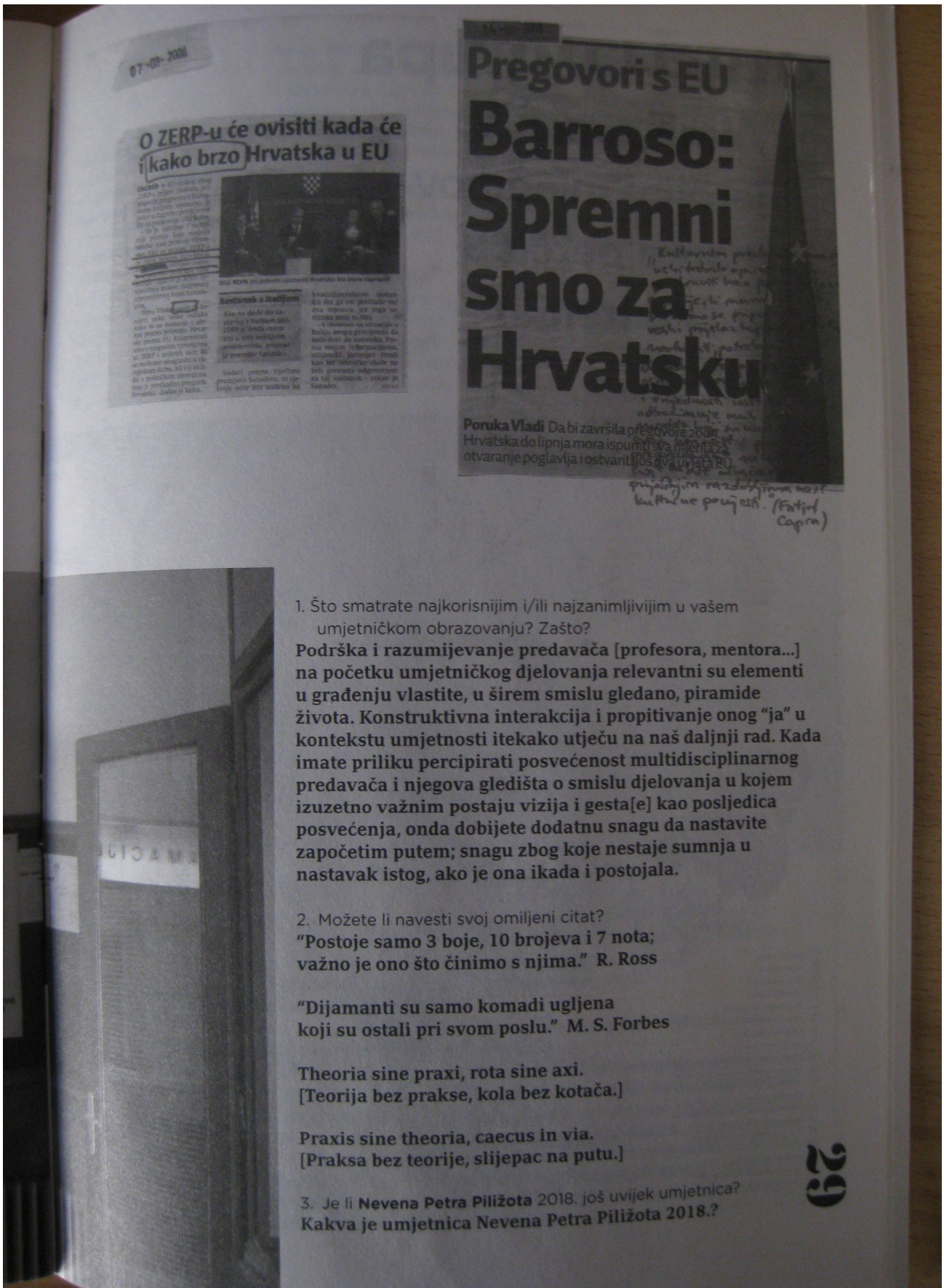
honour thy error
as a hidden intention

brian eno/peter schmidt • oblique strategies • 1975/79

Slika 5: Naslovnica kataloga Galerije Nova (2008.)

- ☒ sebastijan dračić
- ☒ tonći gaćina
- ☒ đuro gavran
- ☒ elvis krstulović
- ☒ margareta lekić
- ☒ tonka maleković
- ☒ tihana mandušić
- ☒ ines matijević
- ☒ nevena petra piližota
- ☒ pulska grupa
/emil jurcan + jerolim
mladinov + marko perčić
+ edna strenja/
- ☒ nives sertić
u suradnji s damirom gamulinom i
igorom presečanom, petrom
zanki i majom marjančić
- ☒ anita šurkić
- ☒ nemam karticu za bodove
- ☒ whw / galerija nova 2008.

Slika 6: Popis izlagača u Galeriji Nova

Slika 7: Stranica iz kataloga Galerije Nova (lipanj 2008.)

Slika 8: Fragment rada u Galeriji SC

Slika 9: Postav izložbe u Galeriji SC

Način na koji prezentiram ovaj projekt na Festivalu sadržan je u formatiranju stranica dnevnika u cjelinu određenih dimenzija; određeni broj dnevničkih stranica "okupljam " unutar određenog formata koji će i dalje zadržati one formalne strukture svake pojedine stranice, ali će znači vremenski skok u nešto **više**; nešto što jedna stranica ne može ponuditi. Riječ je o festivalu

Test!9 koji je održan krajem ožujka i početkom travnja 2009. godine. Sam multimedijски dio smješten je u prostorijama Galerije SC; osim na spomenutom festivalu, još jedna komunikacija recipijentima ostvarena je protekle godine u Galeriji Nova krajem mjeseca lipnja. U ovom slučaju prikazane su stranice dnevnika u dokumentarnom slijedu, unutar stola sa staklenim pokrovom, dok se sada na Festivalu sam dnevnik transformira u cjelinu koja postaje ekvivalent slici koja je zadnja faza projekta.

Zagreb - 3103 - 0404 - 2009

test! — International Festival
of Student Theatre & Multimedia
3103 — 0404 — 2009 — Zagreb

10

test!

test! 10 — International Festival of Student Theatre & Multimedia

communication
komunikacija

test! — Međunarodni festival
studentskog kazališta i multimedije
3103 — 0404 — 2009 — Zagreb

Slika 10: Naslovnica kataloga Test!9 festivala (katalog dostupan i na www.test.hr)

problemom komunikacije. Spoj ovih kontradikcija oslobađa prostor za brojna tumačenja, no opći dojam koji ostavlja jest vedra i šarolika nostalgija. *Remixes_Tapes* is a video work exploring the territory of cinema, a proposition in movement questioning the possibility of immobility, and finally an evocation of human loneliness dealing with communicational issue. The conciliation of all these contradictions make its lecture possible of multiple interpretation, but yet the general feeling is one of a bright and colorful nostalgia.

Elaine Hurley — Bez naziva (video instalacija)
Untitled (video installation) @ Galerija SC (MM.1)

AUTORICA: Elaine Hurley — KONTAKT: hurley.e@gmail.com — ZEMLJA: Irska — NAZIV RADA: Bez naziva
 AUTHOR: Elaine Hurley — CONTACT: hurley.e@gmail.com — COUNTRY: Ireland — TITLE OF THE WORK: Untitled
 Ono što je zajedničko fotografskim i video radovima Elaine Hurley jest poimanje *doma* kao arene gdje muškarci i žene vode suptilne psihološke borbe i *doma* kao mjesta gdje je prisutan nesrazmjor moći. Hurley predočava obiteljske tenzije repetitivom pogleda, nijemim dijalozima i govorom tijela. Integral to Elaine Hurley's still and moving image works is the notion of *home* as an arena where subtle psychological power struggles are played out between men and women and as the place where power imbalances are magnified. She conveys these domestic tensions through a repetition of looks, silent dialogues and body language.

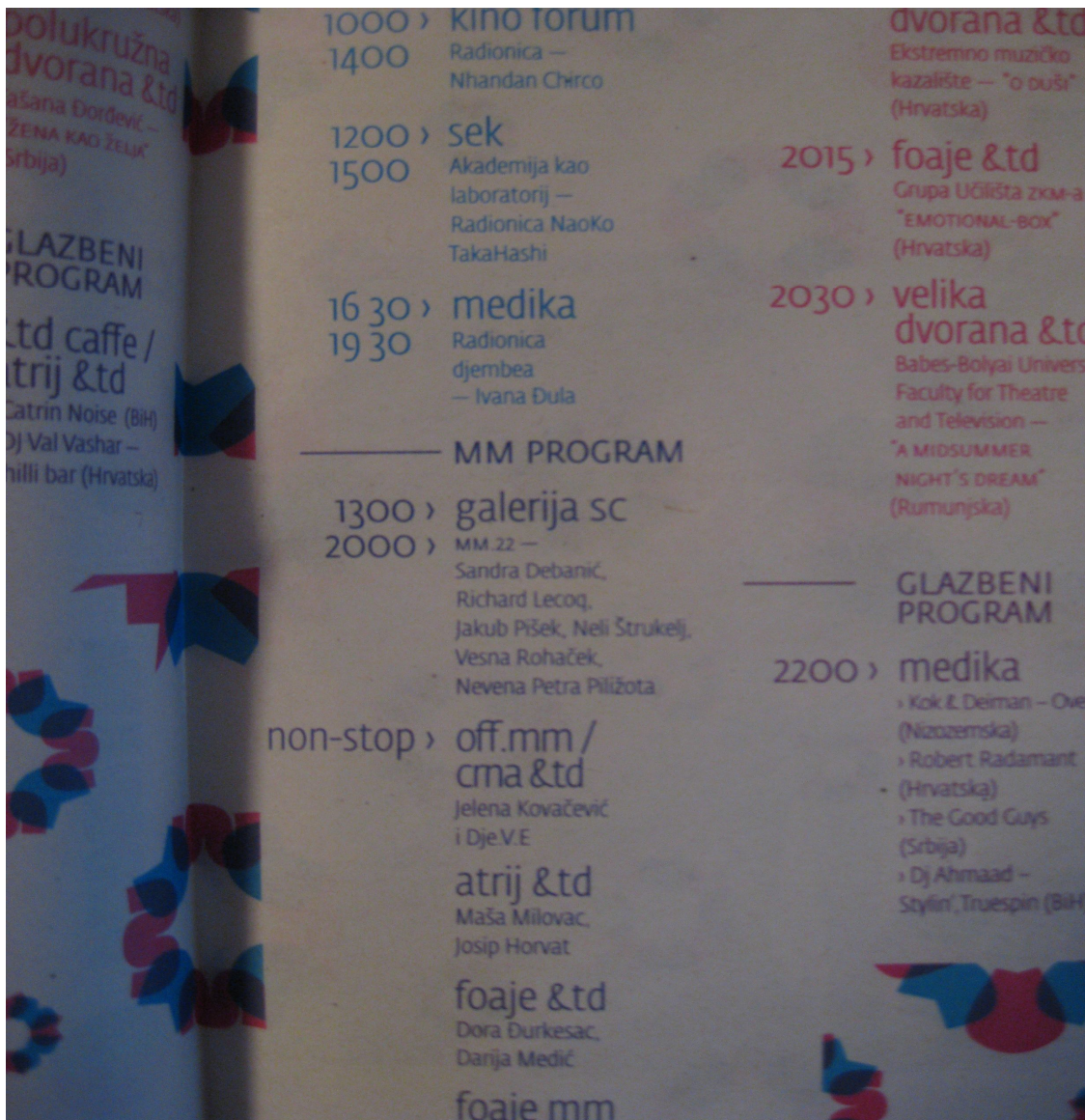
Nevena Petra Piližota — Regesta (instalacija)
Regesta (installation) @ Galerija SC (MM.22)

AUTORICA: Nevena Petra Piližota — KONTAKT: npilizota@yahoo.com — ZEMLJA: Hrvatska — NAZIV RADA: Regesta
 AUTHOR: Nevena Petra Piližota — CONTACT: npilizota@yahoo.com — COUNTRY: Croatia — TITLE OF THE WORK: Regesta
 Regesta podrazumijeva opredmećenje perceptivne fragmentiranosti individue koja u vlastitom razvojnom slijedu prolazi kroz najrazličitije faze: prvotna tabula rasa pojedinca koji tek počinje spoznavati stvarne, nadindividualne strukture oko njega, tijekom vremena podliježe težini informacije što rezultira kolorističkim šarenilom, samo simboličkom naznakom kompleksnosti procesa. Regesta implies objectification of one's perceptive fragmentism which, in its own evolution, undergoes different stages; *tabula rasa* of the individual who is just starting to *understand* real structures around him and by time he succumbs to the severity of the information, the result of which is a coloristic patchwork as a symbolic imprint of complexity of the process.

Vesna Rohaček — Kapelankina priča (fotografija)
Kapelanka's story (photography) @ Galerija SC (MM.22)

AUTORICA: Vesna Rohaček — KONTAKT: vrohacek@gmail.com — ZEMLJA: Hrvatska — NAZIV RADA: Kapelankina priča
 AUTHOR: Vesna Rohaček — CONTACT: vrohacek@gmail.com — COUNTRY: Croatia — TITLE OF THE WORK: Kapelanka's story
 Iskustvo življenja koje mi je dala Kapelanka (Krakow) natjeralo me da promijenim poimanje lijepoga u umjetnosti. Spoj grafića kao sredstva isavanog i uglavnom neplaniranog izražavanja s oronulim zidovima hodnika s jedne strane postaju prikladni motivi egzistencijalne tjeskobe, a s druge ti daju osjećaj potpune umjetničke slobode. Do koje mjere će Vama ružnoća smetati, a od koje Vam postaje poticaj za stvaranje umjetnosti? The experience that I had living in Kapelanka (Krakow) made me change the idea of *fine* in the art. The seam of the graffiti, as the aid of a sincere and mostly spontaneous expression, with the decrepit, old corridor walls are in one way becoming appropriate motives of existential freedom and in the other way they give one the feeling of an absolute artistic freedom. Will you find ugliness upsetting or will you consider it stimulating for the creation of art?

Slika 11 i 12: Fragmenti kataloga Festivala

Takva cjelina dimenzija 213,3cmx160 cm koncentracija je fragmentiranih informacija iz novinskih medija, dnevnih novina. Dakle, čini cjelinu koja opredmećuje već postojeću strukturu s kojom se svakodnevno susrećemo kroz novinski medij, strukturu koju redovito konzumiramo. S druge strane, *slika* također sintetizira osnovne kompozicije, ali iz modnih časopisa s tim da u ovom slučaju takva kompozicija biva tek sredstvom koje pomaže u "čitanju" karaktera svakog pojedinog lika (primjer na slijedećoj stranici).

Slika 13: Galerija SC (ožujak-travanj 2009.)

FOR INFORMATION +385 1 3371111

ZAGREB Frankopanska 12, Avenue Mall
OPATIJA Maršala Tita 89
SPITIGovački Centar Kaštela
ZADAR Callegra, High Club Stores

Slika 14: Stranica iz modnog časopisa

2.2. Slika

Na slici kao drugom dijelu projekta, naglasak je na osobinama naslikanih kolega, psihološkim stanjima koja postoje neovisno o tome kakvu odjeću ili obuću nose. "Savršene" poze živih modnih lutaka "posuđujem" da bi tim istim pozama dala neupitnu nesavršenu stvarnost, ali i vrijednost koja postoji u onima koji gledaju promatrača. Okolina koja okružuje naslikane kolege nije samo bijeli zid osvijetljen za potrebe jutarnjeg fotografiranja nego hodnik klase u kojima te individue, subjekti, pojedinci svakodnevno stvaraju vlastite svjetove i bore se za vlastiti identitet. U toj neizvjesnosti osjeća se titranje života koji nudi sasvim drugačije formate sreće, vrijednosti koja se ne može procijeniti stavljanjem etikete sa cijenom na nju. Takvu sreću, brigu, pokušaje njezinog postizanja moguće je jedino živjeti. Cijena ne postoji. Vrijednost nema vremenskih granica.

Budući da naglasak stavljam na psihološkoj dimenziji, izradi ove slike prethodilo je niz priprema tematski povezanih sa slikom. Radilo se o istraživanju načina izražavanja karaktera individue putem slikarskog medija kao posrednika. Jednom se radilo o modelu iz modnog časopisa koji mi je poslužio kao objekt primjene metoda koje sam naknadno koristila na slici; u drugom slučaju radilo se o "jednostavnijem" pristupu licu samo putem uljene boje, bez dodatnog interveniranja (kao u prethodnom slučaju); u idućem kao sredstvo izražavanja poslužila mi je olovka (također primijenjena za crtanje jednog od likova na slici). Na slijedećim stranicama prilažem fotografije priprema koje su, kako je spomenuto, prethodile slici kao drugom dijelu projekta.

Slika 15

Primjer 1.: višeslojno nanošenje akrilne boje, zatim uljene boje i naknadno skidanje slojeva (takav način koristim na najvećem dijelu slike).

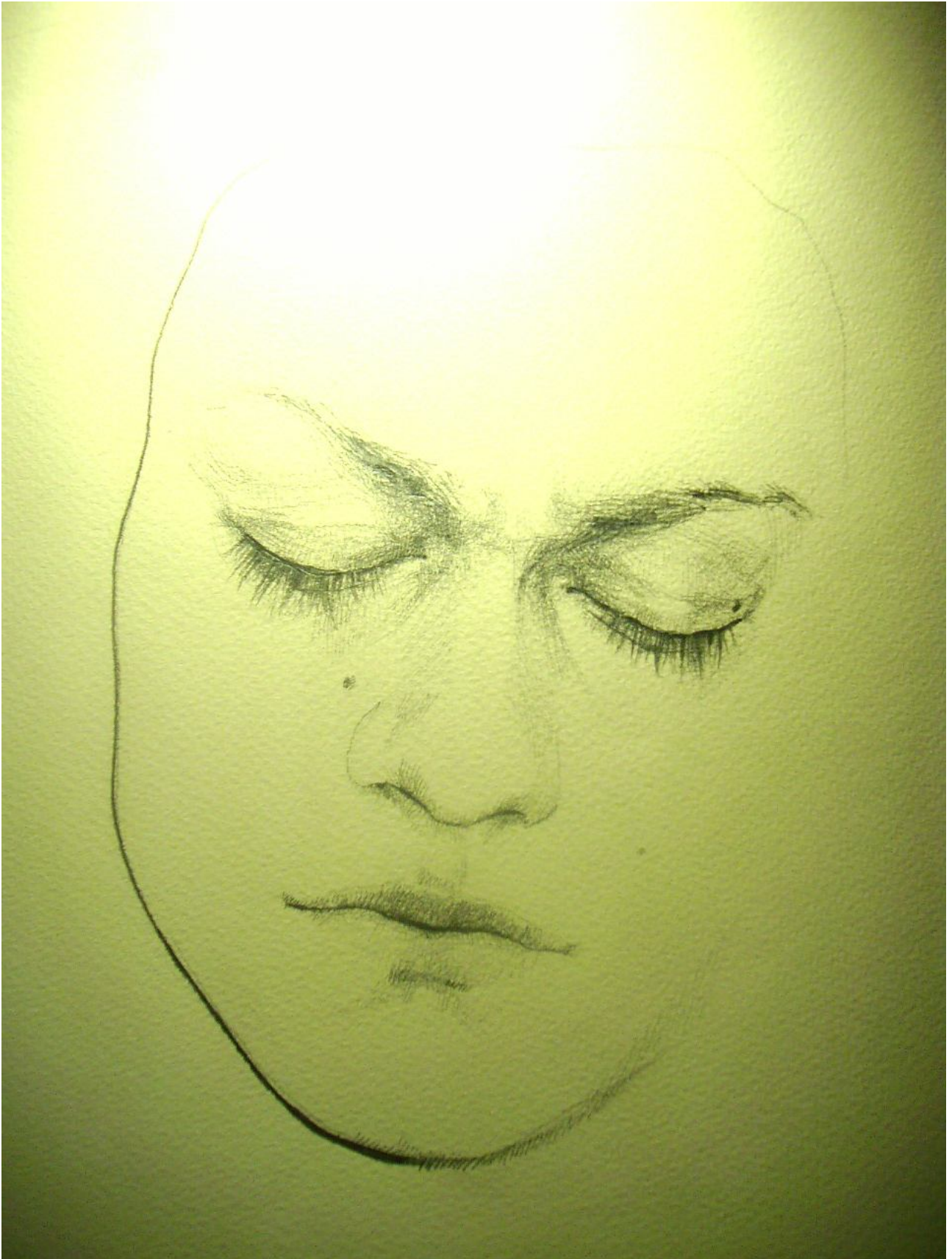
Slika 16

Primjer 2.: isključiva upotreba uljene boje na podlogu, bez dodatne intervencije (način upotrebljen na pojedinim dijelovima slike npr. na licu desne ženske figure).

Slika 17

Primjer 3.: upotreba grafitne olovke kao jedinog sredstva u ocrtavanju unutarnjih momenata (korišteno na muškoj figuri na lijevoj strani slike).

Slika 18: Primjer 4.

Budući da sam težište postavila na licima figura radi ocrtavanja njihovih psiholoških stanja, odjeća i prostor samo su sekundarni elementi koji pomažu u zaključivanju u kojem je kontekstu nastala ova slika. Prostor jest bitan, ali samo da bi kao fizička struktura starija od sto godina bio konfrontiran onima zbog kojih postoji, onima koji su tu u tom trenutku.

Početna faza izrade slike sastojala se od skice olovkom i ugljenom. Zadržala sam se uglavnom na linijskom izražavanju gradeći strukturu na koju sam naknadno dodavala akrilik i nakon toga uljenu boju. Jedina iznimka jest muška figura kolege koja stoji koja je od početka do kraja namijenjena da ostane u takvoj formi upravo radi ostavljanja što većeg *prostora nedovršenosti* koja simbolizira vrijeme koje nema svoju granicu te odnos triju vrijednosti sa četvrtom (interakcije *corpusa*, *animusa* i *djela* kao rezultata procesa te vremena koje nijansira vrijednosni karakter prvih dvaju elemenata).

Slika 19: Jedan od portreta sa slike

Slika 20: Crtež (početna faza)

Slika 21

Tijekom cijelog slikanja zamjetan je dekonstruktivni pristup konstruiranju: iako idem u smjeru slikanja ljudskih figura one u konačnici ostaju nedovršene, nedorečene, na drugačiji način ovisno o tome o kojoj se figuri radi. Osim toga, skidanje slojeva prethodno nanosene boje, naslikanog dijela krajnji je čin dekonstrukcije koji u doslovnoj analizi podsjeća na strukturu koja preostaje nakon skidanja jumbo plakata: ostaci ostataka glomaznih reklamnih plakata naposljetku podsjećaju na *nesavršenost* proizašlu iz prethodno prezentirane savršenosti. Dijelovi boja sa prijašnjih plakata samo su jedan od elemenata koji potvrđuju činjenicu o ulozi vremena kao čimbenika koji nagriza sve ono što obuhvaća, što stvara i na kraju uništava.

Slika 22: Dio slike u završnoj fazi- primjer 1

Slika 23: Primjer 2

Slika 24: Primjer 3

Slika 25: Primjer 4

Slika 26

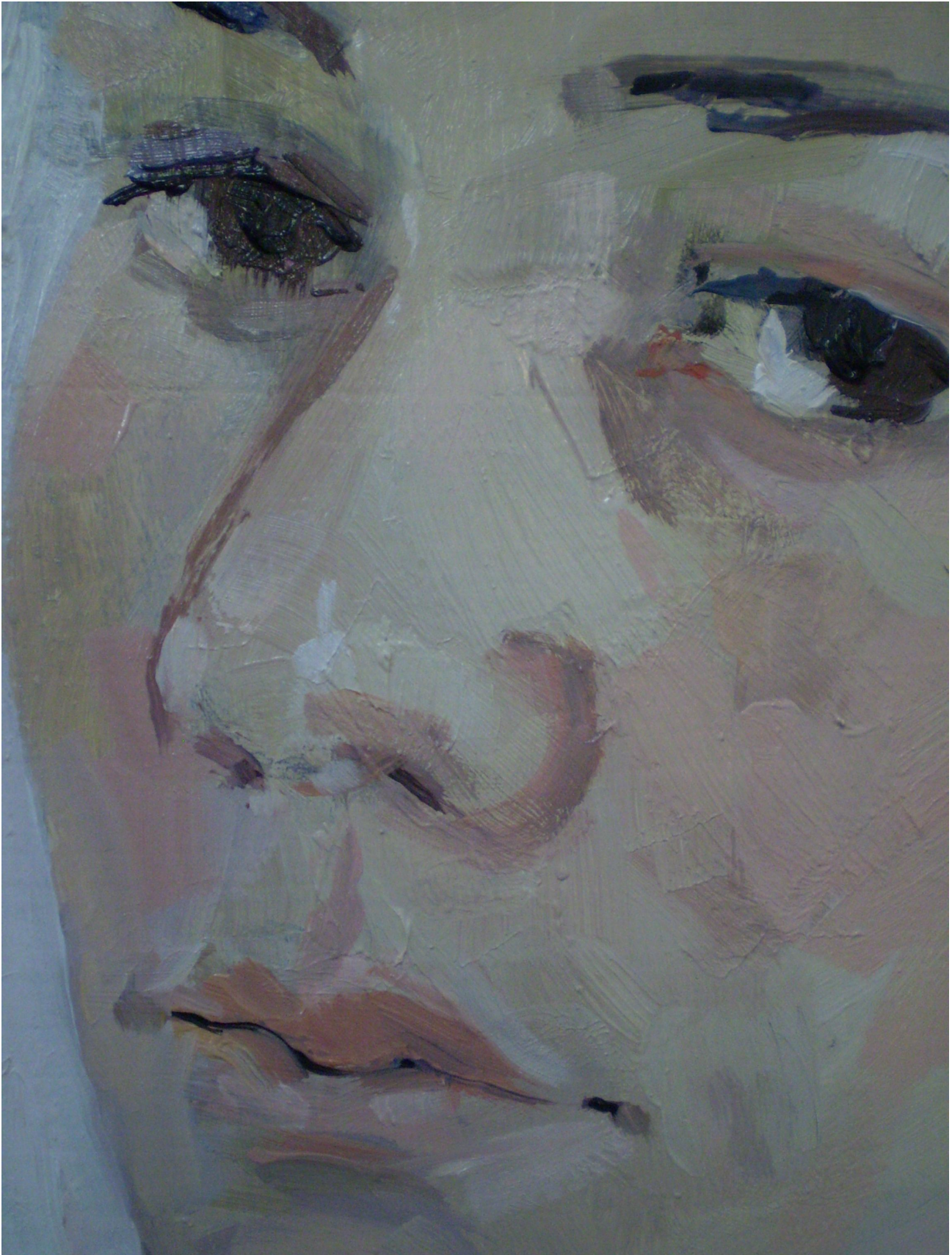

Slika 27

Karakter svake individue koja je naslikana u prvom je planu i u skladu s tim nastojim primijeniti odgovarajući način slikanja. Pogled svake figure usmjeren je na promatrača. Različiti u svojem intenzitetu nose težinu prošlosti koja može, ali i ne mora djelovati na recipijenta informacija sadržanih u slici.

Slika 28

Slika 29

Slika 30

Dekonstrukcija, potencijalni pesimizam, sumnje, samo su neka od emocija sadržanih u njihovim očima. Mnogo je uzroka koji bi se mogli uvrstiti kao bitni za ovakvo stanje, ali njihovo jedinstvo u individualnosti daje sasvim novi izgled društvene cjeline: biti sam, ali istodobno u društvu, cjelini koja podrazumijeva uragan informacija, događaja, uzroka i posljedica koje neizbježno modeliraju njegove članove. Elementi dekonstrukcije sadržani u licima kolega neizbježno nam nameću zaključak o mogućoj potrebi dovršenja započetog. No jeli dovršavanje nužno? Nije li ono čin koji crpi snagu namjere stvaranja koja upravo u vlastitoj nedovršenosti posjeduje životnu energiju. Takva situacija otvorenom ostavlja mogućnost dovršenja, nastavka života, radosti, tuge, oksidiranja. Upravo je proces oksidiranja lica naznaka života. Samo istraživanje i eksperimentiranje označava neodlučnost, mogućnost izbora koja je pred umjetnikom. Ovaj rad ne bih mogla analizirati objektivnim pristupom: svaki zarez, površinski ožiljak na podlozi, transparentnost pojedinih dijelova tijela odraz su stanja umjetnika i onih koji svojim životom daju konkretnost radu. Nije li objektivnost u krajnjem slučaju samo koncentracija dominantnih subjektivnosti?

Budući da su mi kao uzor poslužile kompozicije monokromnih reklamnih kampanja, u početku ideja je bila na takav način oblikovati samu sliku. Ipak, najadekvatnijim se pokazalo figure unijeti u cijeloj svojoj svakidašnjosti, ignorirajući sterilnost i nepogrešivost fotošopiranih reklama koje nude pogled u nešto čija je stvarnost upitna; ako ona i postoji je li ona taj dominantni subjektivizam ili samo nekakvi kvaziideal čije potpuno ostvarenje može voditi jedino porazu. A možda i ne.

U slijedećim stranicama prilažem neke od faza u izradi slike projekta *U stanju nastajanja*.

Slika 31

Slika 32

Slika 33

Slika 34

Slika 35

Slika 36

Slika 37

Slika 38

Slika 39

Slika 40

“Društvo se ne može pojaviti kao predmet individuuma, svakog od pojedinaca koji ga čine: ono nije postojano i ustrojeno poput prirode; ono se bez prestanka mijenja i svatko može učiniti nešto na njegovu mijenjanju; odnos s drugim nije odnos kontemplacije, već odnos *interakcije i interesa*.”⁷

Kao što u procesu kreiranja dnevnika uzimam fragmente informacija iz novinskog medija, u kontekstu slikarstva bitnim mi je bilo prenijeti sličan koncept zastupljen u modnim časopisima na sliku. Ispreplitanje vlastitog razvoja u umjetnosti sa modnim fragmentima predstavlja mi bitnu varijantu istraživanja stvarnosti što i ne vidim kao nešto pretjerano različito od istraživanja provedeno kroz dnevnik.

Modi bi vjerojatno trebali pridodati značenje zasnovano na njezinoj estetskoj, kulturnoj i socijalnoj funkciji jer ona postaje svojevrsni indikator transformacija i tendencija koje postaju sve očiglednije u svakidašnjici. Ako prema nekim teoretičarima modu danas “proizvode mladi” (Gillo Dorfles) nije li onda logičan slijed upravo te “mlade” uzeti kao one koje će svojom tjelesnošću stvoriti neki novi kontekst koji neće biti striktno vezan za modu. Ako stvaraju jedno, neka im se dade prilika da takvu konstrukciju dekonstruiraju.

Po mišljenju nekih drugih, modni kreatori su zapravo pokretači određenih modnih struja koje ponovo dobivaju konkretnu dimenziju i svrhu u kontaktu sa recipijentima, kojima je i namijenjena. Ipak, i kod njih očita je prilagodba terminu *Zeitgeist* – duhu vremena koji dominira određenim razdobljem ili njegovim dijelom, te bivaju oblikovani u skladu sa tuđim odredbama iz ekonomskih i društvenih razloga. Nije li zanimljivije krenuti u analizu obrnutim putem: od subjekata koji na prvi

⁷ “Golemu promjenu u ljudskom djelovanju, u umjetnosti također, čini upravo taj *prijelaz* od promatranja-predstavljanja prirode-modela k akciji koja zadire u društvenu stvarnost modificirajući je; ona je recipročna i prisiljava pojedinca da se suočava s uvijek različitim situacijama, da regulira vlastito ponašanje prema okolnostima koje se pokazuju od slučaja do slučaja.” Argan, Giulio Carlo; *Projekt i sudbina*, Život umjetnosti, 9, 1969., str. 38.

pogled u globalnom kontekstu možda postaju samo brojem, dio statistike. Ne dobiva li ekonomska i društvena stvarnost svoju nijansu upravo zahvaljujući tim ljudskim fragmentima statistike, tijelima koji nose u sebi varijantu istine, objekta informatičkog/ informacijskog društva?

Brojni ekonomski, kulturni i drugi događaji utječu na modu i odijevanje, pa mogu postati “*modni*” (G. D.). Zašto za promjenu život u najiskrenijem “svakidašnjem” trenutku ne bi postao ekvivalent modnom i “zanimljivom”? Naslikani pogledi u sebi kriju odgovore na pitanja koja nam (modna i druga) industrija postavlja, ali nameću i nova pitanja.

Osim estetskih i praktičnih vrijednosti, moda uključuje druge relevantne komponente poput boje i strukture; za potonju postoji termin *Gestalt* to jest “forma sveukupno strukturirana i nabijena značenjima, ne samo estetskim već i psihološkim, sociološkim značenjem status simbola”⁸. Boja je u tom kontekstu u upotrebi u monokromnoj ili raznobojnoj varijanti. Naravno, moda postaje i *naličje povijesnih situacija, društvenih prilika i umjetničkih htijenja*.

Projekt *U stanju nastajanja* varijanta je istraživanja postojeće kompleksnosti i problematike.

Kao jedan od prvih odgovora recipijentske situacije koja se neprekidno nijansira, refleksno je i simboličko “nametanje” identiteta onih koji žele doći do nekih odgovora. Hoće li uspjeti, vrijeme će pokazati.

Nevena Petra Piližota

Slikarski odsjek (klasa prof. Zlatka Kauzlarića)

Akademija likovnih umjetnosti

mail: npilizota@yahoo.com

⁸ Dorfler, Gillo; *Mode*, Život umjetnosti, 41/42, 1987., str. 107.

Sažetak:

Nevena Petra Piližota

IN STATU NASCENDI (U stanju nastajanja)

Tema projekta *U stanju nastajanja*, sastavljenog od dnevničkog dijela i slike, promatranje je kvaziobjektivne stvarnosti kroz umjetnički medij kao sredstvo uzajamnog informiranja pri pokušaju kreiranja subjektivne razine, potencijalno i fragmentarno odvojene od nadindividualnih struktura.

Započet u prosincu 2007. godine, dnevnik obuhvaća široki raspon tema. Gradnja se odvija u tri sloja: bijelog papira formata 21cmx28 cm kao simboličke naznake *tabulae rasae*, novinskih članaka te zadnjeg sloja konačnog interveniranja individue putem triju osnovnih boja triju značenja.

U lipnju 2008. u Galeriji Nova izložen je dio dnevničke cjeline koja u travnju 2009. u Galeriji SC poprima format 213,3cmx160 cm ekvivalenta i uvoda u sliku iste dimenzije. Neizbježnim postaje zaključak o važnosti vremena kao četvrte komponente u nijansiranju percepcije (osim *corpusa*, *animusa* i samog djela kao rezultata interakcije prvih dvaju elemenata). Takav pristup primjenjuje se i pri izradi slike kao druge faze konstruiranja u kontekstu podlijevanja strukture utjecaju masovnih medija: u ovom slučaju pogledi naslikanih lica iz određene okoline, sama ta okolina te način slikanja postaju pečat i odgovor na trenutak koji se želi zaustaviti. U konačnici, slika kao lice te dnevnik kao naličje varijante stvarnosti odraz su kompleksnosti procesa informiranja individue kao krajnjeg recipijenta.

Ključne riječi: *dnevnik, slika, masovni mediji, proces informiranja.*

SUMMARY:

Nevena Petra Piližota

IN STATU NASCENDI (The making process)

The theme of the project *In statu nascendi (The making process)*, which consists of diary notes and a painting, is observation of a quasi-objective reality through a medium of art which serves as a means of reciprocal informing while attempting to create the subjective level, potentially and fragmentarily detached from the super-individual structures. The diary was launched in December 2007 and it covers a wide range of themes. The construction develops on the basis of three layers: a white paper size 21cmx28 cm, which serves as a symbolic indication of the *tabulae rasae*, articles and the last layer – an individual's ultimate intervention through three basic colors which carry three meanings. In June 2008, a part of the diary, which assumed the 213,3x160 cm size of the equivalent and the introduction into painting of the same dimensions in April 2009. (the Gallery SC), was exhibited in the Nova Gallery. The conclusion that time as a fourth component in the perception nuances (apart from *corpus*, *animus* and the piece itself as a result of the first two elements' interaction) is important, becomes inevitable. That kind of approach is applied also in making of the painting as a second phase of the construction in the context of subjecting the structure to the mass media influence: in this case, the looks on the painted faces from a particular setting, the setting itself and the way of painting become a stamp and a response to the moment that is wanted to stop. In the end a painting as a face and a diary as a back side of the variant of a reality reflect the complexity of the process of informing an individual as the final recipient.

Key words: *diary, painting, mass media, process of informing.*